

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 660.— | Negyed évre K 170.—
Fél évre „ 340.— | Egy hóra „ 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A nemzetgyűlés megkezdte a trónfosztási javaslat tárgyalását

Budapest, nov. 4. A nemzetgyűlés mai ülésén kezdte meg a detronizációs törvényjavaslat tárgyalását.

Pontban 10 órakor nyitja meg Gál Gaszton elnök az ülést. Az elnöki bejelentések után rátérnek „IV. Károly király öfelsége uralkodó jogainak és a Habsburg-ház trónörökösödésének megszüntetéséről” szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Rubinek István előadó ismerteti a javaslatot. A nemzetgyűlésnek mindjárt összeülése után megállapította, hogy a trónbetöltés kérdését a békekötés utáni időre tartja fenn és addig is az államfői hatalom ideiglenes gyakorlását a kormányzóra bizza. A legutóbbi események, amikor egyes tényezők a nemzetgyűlés megkezdése nélkül, sőt annak ellenére egyoldalú kísérletet kezdtek ennek a rendezett kérésnek a megváltoztatására és ez a körülmény külső, idegen befolyás érvényesítésére adott alkalmat.

Ezen sajnálatos egyoldalú kísérlet eredménye, amely az országra könnyen végzetessé válható viszonyokat idézett elő, a mely szerint szerencsétlen országunknak ezidőszert csonka területe is a megszállás veszélyének volt kitéve, tették időszerűvé, hogy e kérdés megoldása szönyegre kerül. A függő kérdések megoldásának mikéntje és időpontja tekintetében a nemzetgyűlés külső idegen befolyás hatása alatt kellett, hogy cselekedjék s ezt a befolyást nem tudjuk másnak minősíteni, mint Magyarország belügyeibe való beavatkozásnak. (Ugy van! Ugy van!) Kéri, hogy a javaslatot a közjogi bizottság szövegezésében fogadják el.

Ez a vonzó erő alkalmas arra, hogy azoknak az országoknak egységét megbontsa. (Taps a baloldalon. A képviselők egy része feláll.) Velünk szemben 42 millió államszövetség áll, a mi 7 és fél millió lakosságunkkal szemben, ezek pedig félnek tőlünk. Középeurópa helyzete beteg, mert ennek a gyenge Magyarország szabadságát sem tudják eltérni. A népszövetség sehoh sincs, szavát nem hallatja. Beteggé akartak tenni bennünket, ez ellen csak egy feladatunk van: szilárdan kell ragaszkodnunk a békéhez. Ez nem gyáva politika, hanem azt jelenti, hogy nem megyünk lejjel a falnak. Hogy továbbra is joggal kérhessük a nagyhatalmak jóindulatát, kéri a betérjesztett javaslat elfogadását.

Apponyi Albert gróf: A béke életbelépeése napján birtokába léptünk ama jogoknak, melyeket a népszövetség megállapít. Ez a megállapítás tiltja egy nemzet ellen való fegyverkezést mindaddig, míg az illető államot fel nem szőlították a népszövetségi szabályok elfogadására, tehát nem szabad fegyverkezni, míg a nemzetközi biróság, vagy a népszövetség döntése el nem hangzott.

Az történet, hogy konfliktus támadt köztünk és más államok között, melyek a békeszerződés flagrans megsértésével jártak el. Azt a kérdést intézem innen a hatalmakhoz: *humbug-e, csalás-e, vagy igazság-e ez?* (Hosszas taps. Felkiáltások: *Csalás! Világcsalás!*) A trianoni szerződés flagrans megsértése az is, hogy a *kis entente lefegyverzést követel.*

A nagy- és a kis entente nemzetközi jogalon nélkül be akar avatkozni Magyarországra királykérdésébe. Én nem keresem a magam igazságának igazolását, csak szegény hazám javát (Hosszas éljenzés a baloldalon.) Az entente láthatta, hogy a kormány önszántából azt tette, a mit ők jogtalanul követelnek. Ezután következett az, hogy azt követelték, hogy a magyar király, tehát egy magyar államnagyr nekik kiszolgáltassék. Nem tudom: történt-e ez ellen a kormány részéről tiltakozás, de én ezt most kifejezem erről az oldalról. (Zajos taps, éljenzés a legitimistáknál.) Hallom, hogy a baloldalon azt mondják, hogy a király osztrák eszafokkal jött. Hát ebből egy szó sem igaz!

Smrecsányi György: Épen ezt mondtam az előbb! (Nagy zaj. A legitimisták a padot verte kiáltják: *Hazugság! Rágalom!*) Elnök kéri Smrecsányit,

hogy tartózkodjék az imparlamentáris kifejezéstől.

Apponyi Albert gróf: Lehet, hogy egy-két osztrák tiszt volt a csapatok között, de ezek a király kívánságára Sopronban maradtak. (Felkiáltások a baloldalon: *Ahá!*) *A kormány forduljon a nyugati nagy nemzetekhez diplomáciai uton, kérdezze meg őket: tetszik-e nekik, hogy csupán az ököljog címén járjanak el velünk szemben, akik gyengék vagyunk?* A békeszerződésnek a kisebbségekre vonatkozó védelmi szakaszai a kultura alacsonyabb fokán állók zsarnokságára ad lehetőséget.

Most már áttérek a tárgyra. A javaslat közjogi részét nem teszem bírálat tárgyává, mert én abban részt nem veszek, de nem akadályozom meg a kormány munkájában. De van más kötelességem: az, hogy az a csapás, melyet ez a törvényjavaslat alkotmányunkra mér, erkölcsileg elháríttassék. *Át kell menteni a jövőre a jogfolytonosság elvét*, ennek az értéknek elvesztését megengedni nem szabad. Felolvassa a következő deklarációt:

A napirendre tűzött törvényjavaslat szakítás a nemzet ősi alkotmányával. A koronás király trónfosztásának kimondásával a nemzet elvesztette legerősebb pillérét. A magyar nemzet a királyság intézményét támadta meg, a király és a nemzet megegyezése alapján törvény által megállapított trónöröklés rendjének egyoldalú megszüntetésével pedig bizonytalanságba sodorta a nemzet jövőjét. Az 1920-ik évi I. t.-c. erre nem ad jogcímet, mert ez a törvény kifejezetten nem erre irányul, de semmiesetre sem bír azzal a joghatállyal, hogy egy ezeréves alkotmányt fosz-

Bethlen óvást emel a külső beavatkozás ellen

Bethlen István miniszterelnök szól elsők a javaslatához. Az a könnyelmű kísérlet, melynek áldozata lett egyfelől a király és a dinasztia... (Percekig tartó taps és éljenzés a baloldalon. Felkiáltások: *Éljen a király!*)

Egy hang a kisczardapártól: Éljen Horthy! (A kisczardapárt Horthyt, a kereszténypart percekig a királyt éltetik.)

Felkiáltások a kisczardapártól: Magyarország sirásói! Gyászmagyarok!

Elnök: Kéri a képviselőházat, hogy a nemzetgyűlés méltóságát a mai komoly percekben igyekezzenek megővni.

Erre újabb éljenzés tör ki, *a kereszténypartok a királyt, a kisczardapárt a nemzetet és Horthyt élteti.*

Bethlen miniszterelnök: A könnyelmű kísérlet áldozata lett a nemzet nyugalma is. *De az a mohó kísérlet, amely szomszédainkat a mi ügyeinkbe való beavatkozásra késztette, szintén súlyos volt számunkra.* Ezekről majd a történelem fog ítélni, a mit nyugodtan várok. A kormány és a nemzet nevében *ünneplés óvást emelek mindenféle külföldi beavatkozás ellen.*

Dacára ennek a beavatkozásnak, a magyar nemzet a békés utat választotta és kellett választania és én azt hiszem, hogy amikor a magyar nemzet

ezt teszi, le fog esni teljesen Európa szeméről a hályog. Most láthatja Európa, hogy velünk szemben nem lehet az argeszív fellépés vádját felhozni, mint amint eddig hitték, hanem meggyőződésem szerint tisztán az, hogy annak ellenére, hogy mi csonkán állunk elgyengülve, mégis a szomszédos államaink részéről forgott veszélyben a béke, mert Magyarország most sem szűnt meg a Kárpátok medencéjére azt a vonzást gyakorolni, amelyet eddig gyakorolt ezekre a népekre, amikor még Magyarország teljes volt. (Éljenzés és taps.) És ha a Habsburg-kérdést felvetették ilyen formában velünk szemben, ennek magyarázata szintén ez, mert hiszen nemzetközi szempontból világos, hogy Magyarország csak akkor virágozhat fel, és akkor tudott Középeurópában megfelelő helyet biztosítani magának, amikor tradícióhoz hű maradt, hű maradt dinasztijához, mert ekkor biztosítva volt Magyarország egysége. (A kereszténypart a diszsidensek és az ellenzéki legitimisták felállva tapsolják Bethlent.)

Az agresszív fellépésnek az a magyarázata, hogy Magyarország meg nem szűnt azt a vonzó erőt gyakorolni a tőlünk elszakított népekre, mint eddig.

tassék meg általa, törvényes intézményt döntson meg általa és hogy a függetlenség által egy újabb jogfejlődésnek legyen kiinduló pontja. Ez a törvény, a melyet a nemzetgyűlés hozott meg későbbi időpontban, csak kiegészítő jog és a szükségjog alapján jött létre a királyjog ideiglenes gyakorlásának betöltésére addig, amíg a nemzet döntése annak helyreállítása irányában az ezer éves alkotmány alapján meg nem történik. Ezért kérjük az 1920. év I. t.-c. valódi tartalmi magyarázatának tisztázását. Ennek a törvénynek a magyarázata nem lehet jogforrás egy régi alkotmánynak magyarázatával szemben. Ennek a törvénynek ilyen módon való magyarázata a forradalom terére való lépést jelenti, ami pedig ezen a területen alkotott, az — ha törvény alakjában lett alkotva is — jogilag hatálytalan.

Jogi meggyőződésünk folytán a törvényjavaslat megvitatásában és a felette való határozathozatalban részt nem veszünk és ezzel szemben a nemzetre nehezülő kényszerhelyzet alkalmából tiltakozásunk bejelentését kérjük.

Apponyi Albert gróf, Szmrecsányi György, Bozsik Pál, Weiss Konrád, Friedrich István, Reischl Richárd, báró Korányi Frigyes, Schlachta Margit, Lingner Albin, Beniczky Ödön, Szilágyi Lajos, Taszler Béla, Ferdinánd Gyula, Pallavicini György, Dinich Vidor, Lezeza Pál, Csernus Mihály, Haller József, Ugron Gábor, Szabó József, Kállay András, Vázsonyi Vilmos, Bródy Ernő.

Élénk eljenzés és taps követte a baloldalon a deklaráció felolvasását.

Szmrecsányi György: *Éljen a király!* (Nagy zaj.)

Apponyi a kijárat felé tart. A keresztény párt nagy része és az egész Friedrich-párt követi, valamint az ellenzék több tagja, folyton kiáltozva: *Éljen a király!*

A nemzetgyűlés szuverénitása

Elnök: A zajban nem hallottam azt, hogy Apponyi Albert gróf a felolvasott deklarációban azt mondta, hogy amit a nemzetgyűlés most tesz, az hatálytalan. Ezzel a képviselő ur a törvénnyel szembe helyezte magát, erre nincs joga és ez ellen a nemzetgyűlés nevében tiltakozom.

Kósó István: Apponyi azzal a nyilatkozattal, melyet betejestett, megtagadta multját. A nemzetgyűlés a magyar szuverénitás képviselője, ezt respektálni kell és veszélyes, hogy egy ember is található, aki a priori kijelenti, hogy egy itt hozott törvény nem kötelező. Közjogiilag érvényes ez a határozat, a melyet ez a nemzetgyűlés most alkot. A kisczardapárt már korábban óhajtott ennek a kérdésnek törvényes elintézését, csak az fájt neki, hogy a külső befolyás is közrejátszott. Követeli, hogy a trianoni békeszerződés előnyös részletei is betartassanak, mert a nemzet élni akar és élni joga van.

Elég volt nekünk négyszáz évig a Habsburg-házból. A koronázás után Károly alatt még meg sem melegedett a magyar trón széke, máris Bécsbe ment. Miért nem ment most Bécsbe, hiszen a magyar király ügyis osztrák állampolgár. (Oriási derülttség a keresztény pártban, viharos taps a kisczardapártban.)

Csernus Mihály: Hogy lehet ilyen zöltségeket beszélni?

Kósó István: A hivatalos je-

A király az integritás első vértanúja

Haller István: Akik a királykérdést aktuálissá tették, azok nagy bünt követtek el. (Taps a kisczardapártban.) A népet nem ezek a problémák érdeklik most, hanem az, hogy tudunk-e ma nekik kenyeret adni.

Meskó Zoltán: Mért nem mondtad ezt Andrásynak?

Haller István: A békeszerződés alapján appellálok a nagy nemzetek kiváló férfiaihoz: emeljék fel szavukat az igazságtalanságok ellen, legyenek

Nem trónfosztás, nem erőszak

Kovács J. István: A kisczardapárt közjogi meggyőződéséből, régi programja alapján szavazza meg ezt a törvényt...

Tankovics János: Éljen Kossuth Lajos Magyarországa!

Kovács J. István: Elsősorban miénk a tiltakozás joga. Nekünk kell felelni az ünnepélyes szavunkat az ellen, hogy beavatkozzanak legbelsőbb ügyeinkbe, szívünk és lelünk mélyéből tiltakozunk az ellen, hogy külső akaratot oktroyáljanak reánk. De ha már itt van ez a javaslat, szemébe kell nézni, mert újabb polgárháborút a nemzet nem bír el.

Tiltakozik Apponyi deklarációjának második része ellen, mert a nemzeti szuverénitás egyedüli birtokosa a nemzetgyűlés. A kisczardapárt becsületesen megtartotta azt az álláspontját, hogy a királykérdést eddig is kikapcsolta, Apponyi a Clerk-féle tárgyalások idején nem idegenkedett annyira az idegen beavatkozástól, mint most és a szocialisták részéről a nemzetgyűlés hatáskörének korlátozására vonatkozó indítvány ellen éppen Apponyi és Andrassy emeltek szót. — Ha nem is állana az 1920. I. t.-c. alapján a törvényjavaslat benyújtását megelőző tárgyalások megállapodásainak becsületeseles tiszteletben tartása alapján tiltakozik minden olyan törekvés ellen, amely a nemzetgyűlés kompetenciáját kétségbevonni igyekszik.

Szünet után **Bottlik József**

Igazi jogokat, igazi polgári egyenlőséget!

Rupert Rezső: Egyetérték IV. Károly király és a Habsburg-dinasztia trónvesztésének kimondásával, de amikor ezt kimondjuk, kívánom, hogy a Habsburg-aktákat végleg zárjuk le. Számos kényszerhelyzet állott fenn történelmünk folyamán. Rákóczi Ferencet kényszerből nyilvánították hazaárulónak, Kossuth Lajost is kényszerből

lenés szerint két osztrák százzal és más osztrák segítséggel jött most Magyarországra, hogy a trónt visszaszerezze.

Felkiáltások a keresztény pártban: Valóságos demagógia!

Kósó István a törvényjavaslatot elfogadja, egyben határozati javaslatot nyújt be, amelynek értelmében a nemzetgyűlés ünnepélyesen óvást emel az ország belső ügyeibe való idegen beavatkozás ellen.

védelmézői ennek a nemzetnek és egy rabláncra fűzött királyi párnak. Ellenségeink célja a magyar integritás örökké való lehetetlenné tétele, ez pedig nem fog sikerülni. Az integritásnak, ha időrendben nem is, de jelenleg minden esetre legelső vértanúja a király! (Zajos eljenzés a baloldalon.) Haller és a keresztény párt több tagja kivonul a teremből, a kisczardapárt zajongása közben.

foglalja el az elnöki széket.

Kovács J. István folytatja beszédét: A kisczardapárt akkor, amikor ezt a törvényjavaslatot törvényerőre emeli, meg van győződve arról, hogy sem trónfosztást, sem erőszakot nem követ el, hanem megállapítjuk bizonyos események bekövetkezését, a pragmatika szankciónak minden vonatkozásában való megszűnését, IV. Károly király megszűnt az osztrák tartományoknak ura lenni, ennél fogva a pragmatika szankciónban lefektetett közös biróklási és közös védelmezési kötelezettségének nem tudott eleget tenni és ezért megszűnt magyar király lenni. A pragmatika szankció a kölesönös védelem kötelezettségét írja elő. Ez a condicio sine qua non-ja az 1867. XII. t.-c.-nek is. Ha ezek az előfeltételek megszűnnek, akkor megszűnnek azok a jogok is, amelyek ezen az alapon nyilatkoztak meg. A nemzetgyűlés tehát nem konstituíál új jogot a javaslat első szakaszában, hanem ünnepélyesen nyilvánítja a bekövetkezett jogi állapotot. Nem kényszerből, nem alkalmoszerűségből, de meggyőződéséből emeljük törvényre a javaslat 3-ik szakaszát, amely kimondja, hogy a magyarság ősi államformáját fenntartjuk, de a trón betöltését későbbre halasztja a nemzet. Tiltakozik az ellen, hogy a szabadkirályválasztók táborát megvádolják azzal, hogy köztársasági propagandát üznek. A javaslatot elfogadja.

mely nagyon mélyen nyomult bele egyes osztályok feljogósába.

Kuna P. András: A sok kiütemetés tette!

Rupert Rezső: A nyomorgó tömegek elkeseredése, a belső szabadság hiánya és az a körülmeny, hogy az állampolgárok jórésze állandóan üldözéseknél van kitéve, hogy a szólásszabadság, általában minden, amit emberi jogoknak neveznek, hiányzott: ezek a körülmenyek kellő hangulatot teremtettek azok számára, akik elindultak azon a végzetes uton, a melyen a kormány erélye szerencsére megállította őket. A nyomorban tengődő tömegek a maguk könnyenhipésében szolgálták a Habsburg-érdekeket és ezért őket felelősségre vonni, vagy megbüntetni nem szabad.

Meskó Zoltán: Andrassy nyomorgott!

Csernus Mihály: A nép nyomorgott!

Rupert Rezső: Itt nem folyt őszinte politika, mert minden párt, minden egyén a Habsburg-üggönyök mögé rejtőzködött, akárbiről beszéltek, a háttérben mindig Habsburg-érdekekről volt szó.

Szabó József: Ez nem igaz! Kiról mondja?

Rupert Rezső: Arra is szükség van, hogy az igazi jog és az igazi polgári egyenlőség álláspontjára helyezkedjünk. Felolvassa ismeretes törvénytervezetét.

Az elnök javaslatára a vita folytatását holnapra halasztották.

Az ülés 2 óra után ért véget.

Kertész

divatáruháza
Piac-utca 19.

Igen nagy választék
gyapju szövet,

selyem, grenadin, opál- s selyemvásznak, női és férfi fehérművek, az áremelkedések dacára is 00000000 mérsékelt, olcsó árak !!

Felhívom a t. vevőközönség figyelmét, mielőtt bevásárolni óhajt, hogy árám olcsóságáról győződjen meg !!

Most jelent meg!

Fakereskedőknek
fatermelőknek és
építészeknek nélkülözhetetlen segédkönyv a :: :: :
KRAMMER-féle

Gyors faköböző és árszámító

fűrészelt faanyagok részére, magyar és német szöveggel. — Ára 15% felárral 460 korona

Kapható: Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében Piac-utca 34. sz.

Most jelent meg!

Raktára: Bel- és külföldi gyártmányu téli kabát, felöltő, öltöny és eszimanadrág-szövetek és női kosztümek és szabókellékek Eladás nagyban és kicsinyben !!

Vételkényszer nélkül

mindenki sajtó érdeklében tekintse meg

FELDHEIM DEZSŐ

minden igényt kielégítő posztógyári lerakatát
Piac-utca 67. - (Frohner-ház)

A Tisza István egyetemi internátus

Az idei iskolai évvel megnyílt a gróf Tisza István nevét viselő egyetemi internátus. Annak az országra szóló, felemelő nagy ünnepek, amelyen a debreceni egyetemre reá ruházták a gróf Tisza István dicső nevét, ez az internátus lett a legörvendesebb következménye. — Valóban a Tisza István varázseve kellett ahhoz, hogy a létesítendő intézmény javára megeredjenek az áldozókészség legkülönbözőbb forrásai s bőségesen ontsák a maguk jótéményeit felekezeti, társadalmi és pártkülönbösg nélkül. De ez a nagy áldozókészség még koránt sem biztosította volna az internátusnak már az idén való felállítását, ha ehhez hozzá nem járul *Láng Nándor* dr. egyetemi tanárnak páratlan buzgósa és fáradságot nem ismerő kitartása, amellyel legyőzte a fent és lent mutatkozó akadályokat.

A Tisza István internátus *álami* intézmény s ezt annyival inkább hangsúlyoznunk kell, mivel a debreceni egyetemmel kapcsolatban már fennállott két felekezeti internátus, t. i. a kollégiumi református és a Szent Lászlórol nevezett r. kath. internátus, amelyek bármily üdvösen működtek és működnek, jótéményüket mégis csak egy-egy felekezet határában belül éreztetik.

A Tisza István internátus ajtaja minden egyetemi hallgató előtt megnyílik, akit vagyoni helyzete arra utal és tanulói érdeme arra jogosít, hogy ott koptasson. Hogy csupán a ráutaltság és a jogosultság voltak és lesznek a fölvetélhez szükséges kellékek, arra minden kétségen felüli biztosíték az internátus szervezőjének és jelenlegi vezetőjének, *Láng Nándor* dr. nak személye, aki közudomás szerint minden felekezeti, faji és társadalmi szemponton felül áll és aki a maga nemes humanizmusát, tisztult gondolkodását bizonyára uralkodóvá teszi az internátus falai között is. Ennek bizonyossága az is, hogy zsidó hallgatók jóval a numerus clausus arányán túl vétettek föl az internátus tagjaival.

Az internátusnak, mint állami intézménynek fennállása biztosítva van, de zavartalan működése a társadalom hatékony támogatásától függ. Az internátus javára a napokban gyűjtés folyt; előkelő urinók, egyetemi tanárok feleségei kértek az internátus részére nem annyira pénzt, mint inkább berendezési és háztartási cikkeket, kést, villát, kanalat, tányért, poharat, ruhakéfé, szappant és más egyebet. A gyűjtésnek szép eredménye volt, de akik még nem áldoztak a jótékonyaságnak a kulturális nemes oltárán, azok ragadják meg az alkalmat a mindenképpen érdemes cél előmozdítására. A pénz- vagy természetbeli adományokat legalkalmasabb az *egyetemi kvesturába* küldeni.

— Az útmutató, hivatalos menetrend októberi kiadása megjelent. Kapható: Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz.

Kombinációk az új Bethlen-kormányról

A kereszténypárt négy tárcára reflektál Nagyatádi ellenzéke megy? Hétfőn jelenik meg a detronizációs törvény

Budapest, nov. 4. Mindinkább tisztában vannak a politikai pártok azzal, hogy a kormányválság többé nem mondható formálisnak, hanem abban az esetben is, ha — amint várják — a kormányzó ismét *Bethlent* nevezné ki miniszterelnökké, a *kabinet képe teljesen megváltozik*. Egyelőre még mindkét kormányzópart abban a reményben él, hogy az új kormány megalkotásánál a hegemoniát magához fogja ragadni. A kisczardapártban ugyan ma már némi elegikus hangulat észlelhető és nem ritkák azok a nyilatkozatok, amelyek azt mondják, hogy minden kormányt, amely nem találkozik az ő tetszésükkel, ki-méletlenül meg fognak bukztatni és már szórványosan utalnak arra is, hogy *Nagyatádi hűveivel együtt ellenzéke megy*.

Ezzel szemben a kereszténypártban *újabb remények éledtek*, amelyek Bethlen mai beszédében leltek magyarázatukat. Voltak ugyanis a miniszterelnök beszédének olyan passzusai, amelyek a kereszténypárt állva, tüntetően tapsolt meg és így olyan magyarázatok keletkeztek, amelyek szerint Bethlen a közbejött események dacára sem távolodott el pécsi beszédének alap gondolatától.

Kereszténypárti oldalon már határozottan tudni vélik, hogy az egységes párt a kereszténypártból, a Rubinek-csoportból és a disszidensekből fog megalakulni. Ebben az esetben Nagyatádi feltétlenül kimarad Bethlen kormányából. Lehet, hogy a kisczardapárt vezére ellenzéke megyen, de nem lehetetlen, hogy ideig-óráig még támogatni fogja az új kormányt. A kereszténypárt ebben az esetben mint az új kormánypart gerince fog szerepelni s ezért még a mainál is több tárcát követel magának és számít arra, hogy az új *kabinetben négy minisztere foglal helyet*. Ma már határozottan beszélnek arról, hogy a részükre kijáró négy miniszteri tárcát a következőképen osztanák meg:

Kultusz: *Haller*.
Népjóléti: *Huszár*.
Igazságügy: *Bernolák*.
Kereskedelem: *Hegyesfalmy*.

A kisczardapártban nem mennek ilyen messzire a kombinációkban. *Erős a hangulat Ráday ellen*, aki szerintük nagy hibát

követett el a nemzeti gyász elkésett elrendelésével. Amennyiben sikerülne Rádayt lemondásra bírni, helyére *Gadl* Gasztont, esetleg *Kószó* Istvánt kombinálják.

Abban mindkét pártban meg-egyeznek a vélemények, hogy *szerda előtt semmiképen sem várható a kormány lemondása*, mert a detronizációs javaslat tető alá hozása hétfőnél hamarabb nem történhetik meg.

A holnapi ülés

A nemzetgyűlés holnapi ülésén elsősorban *Rassay* Károly fog beszélni, kinek felszólalását nagy érdeklődéssel várják. *Kiville Kerekes* Mihály és *Balla* Adár beszélnek még a szélsőbalról és fel fog szólni *Giesswein* Sándor is. Fel van jegyezve *Schlachta* Margit és *Kállay* András, de lehet, hogy *Turi* Béla, *Hencz* Károly és *Dömötör* Mihály is felszólalnak.

Ha az általános és részletes vita holnap befejeződik, akkor hétfőn következik a harmadik olvasás és a *detronizációs törvény kihirdetése hétfőn délután jelenik meg a hivatalos lap külön kiadásában*. Ha holnap nem végeznek az általános és részletes vitával, akkor *vasárnap is lesz ülés* — amire a magyar

parlament történetében még nem volt precedens — és a harmadik olvasás ebben az esetben is hétfőn következik s a törvény kihirdetése hétfőn délután külön kiadásban jelenik meg.

A kereszténypárt és az új csoportosulás

A kereszténypártban ma este az aktuális kérdésekről volt szó. *Haller*, *Turi*, *Huszár* és *Tassler* bizalmas megbeszélésre vonultak vissza.

A megbeszélés után a párt egyik vezető politikusa a következőket mondotta:

— Ami a helyzetet illeti, ma estig a következőket lehet megállapítani: A keresztény nemzeti egyesülés pártja nem gördít akadályokat a detronizációs javaslat megszavazása elé és így az rövid idő múlva kikapcsolódik az aktuális politikai életből. Természetesen a törvényjavaslat törvényerőre emelkedésének meg lesznek a maga következményei, ami elsősorban a kormány lemondásában jut kifejezésre. Új csoportosulás jön, aminek Bethlen István gróf állana az élén. Bethlen István gróf távozása semmi körülmények között sem következhetik be, mert a detronizációs törvényjavaslattal és a királykéréssel kapcsolatban még sok külpolitikai vonatkozású ügyet kell likvidálni, amit csak ez a kormány intézhet el. Hogy a nemzetgyűlés mikor tart ismét üléseket, az Bethlen István gróf politikai tárgyalásaitól függ.

A nagyköveti tanács elutasította a kisenntente pénzügyi követeléseit

London, nov. 4. A brit szikratáviró jeletin: **A közép-európai válság, amelyet Károly király kalandja idézett elő és amely tovább tartott akkor is, amikor a magyar kormány csapatai már elfogták volt a királyt, közeledik végleges elsimulásához.** A magyar kormánynak az az ígérete, hogy november 8-ig a magyar parlament utján törvényt hoz, amely nemcsak Károly királyt, de az egész Habsburg-dinasztiát megfosztja a magyar koronától, nagyban hozzájárul a helyzet megjavulásához. A magyar kormány egyben késznek nyilatkozott arra is, hogy haladéktalanul befo-lyást gyakorol a felkelőkre, a kik — úgy látszik — még mindig élénk tevékenységet fejtenek ki. Időközben a nagyköveti értekezlet értesítette a kisen-

teot, hogy nem tartja jogosultnak azt a kívánságot, hogy a mozgósítási költségeket Magyarország viselje.

Szakadás a nagy- és kisenntente között

Milano, nov. 4. A Corriere della Sera munkatársa helyzetképet küldött lapjának. Nyíltan megírja, hogy a magyar kérdés miatt a nagy- és kisenntente között szakadás állott be. Most Olaszországnak elsősorban a két entente között támadt viszályt kell elsimítania. Ha sikerül a konfliktus veszedelmét megszüntetni, akkor a kisenntente számíthat rá, hogy jogos követeléseit Európa szankciójára fognak találni.

Bécs, nov. 4. A Deutsch-österreichische Tages-Zeitung „A kaland vége“ című cikkében írja: Nyugodtan elmondhatjuk, hogy a kisenntente az első komoly próba alkalmával siralmas módon csütörtököt mondott. A kisenntente zárt és hajthatatlan eljárása klasszikus példáját adja annak, hogy nem tudtak egységes fellépést biztosítani Károly király puccskísérletével kapcsolatban. Annak, hogy az akció nem volt egységes, egyedül oka Románia. Románia a Magyarországgal való konfliktus folyamán inkább kerékkötő, mint hajtóerő működött. Megállapítható tehát, hogy a nagy bevezetéssel megindított akció óriási blamázszaal végződött.

DEBRECENI

Kalapgyár

SZÉLL ÉS KÓSA

PIAC-UTCA 63.

Női és férfi kalapok gyártása.

Waigand tábornak vezeti a lefegyverzést

Prága, nov. 4. A Narodni Listy értesülése szerint Waigand tábornok, aki nemrég Prágában tartózkodott, fogja vezetni Magyarország leszerelését.

A királyi pár útja

Belgrád, nov. 4. A Glowworm angol monitor Belgrádtól 27 kilométernyire homokzátonyra futott és ott rekedt egész éjszaka. A belgrádi és a zimonyi révkapitányság a Raska nevű vontatóhajót küldte segítségül, amelynek hajnali 4 órakor sikerült a monitort a zátonyról levontatni. Az alacsony vízállásra tekintettel valószínű, hogy az internált királyi párt Smedereovon át vonaton fogják Jugoszlávia és Görögországon keresztül Szalonikibe szállítani. Az aránylag rövid ut Bajától Belgrádig 7 teljes napot vett igénybe.

Funchal, nov. 4. (Havas.) Károly király és Zita királyné elhelyezésére megtették az előkészületeket.

Apponyi látogatása Andrásyékánál a fogházban

Budapest, nov. 4. Apponyi Albert gróf ma délután 6 óra előtt főügyési engedéllyel a pestvidéki ügyészség fogházába ment és ott mintegy félórán át beszélgetett Andrásy Gyula gróffal, Sigray Antal gróffal, Beniczky Ödönnel és Borovicsi Nándorral.

Rakovszky egész családját letartóztatták a csehek

Prága, nov. 4. A Pravo Lidu jelentése szerint Rakovszky Istvánnak nemcsak fiát, hanem feleségét és leányát is, akik a Felvidéken tartózkodtak, letartóztatták és internálták.

Sigray

Budapest, nov. 4. A m. kir. kormány gróf Sigray Antalt, Moson, Sopron és Vasvármegye, valamint Sopron város területére kiterjedő hatáskörrel kinevezett kormánybiztost ezen tisztségétől felmentette.

Kik vezették félre IV. Károlyt?

A berlini National-Zeitung Budapestre küldött külön tudósítója megbízható értesülések alapján érdekes részleteket közöl Károly királynak azokról a tanácsadóiról, akik nem magyarok és akik arra törekedtek, hogy benne fölkeltsék azt a hitet, hogy egyes entente-államok hajlandók volnának az ő újból való trónrajutását eltérni. Ezek szerint az értesülések szerint a legújabb puccs előkészítésének fő mozgatója Zita királyné anyja volt, akinek Mária Terézia főhercegnő, IV. Károly mostoha nagyanyja, buzgón segített.

A francia politikai körök hangulatáról Károly király Sixtus párizsi herceg, La Rochefoucauld herceg, Boni de Castellane gróf és de Felse gróf informáltak, illetőleg félrevezették. Birtokában volt Károlynak egy levél is, amelyben a román királyné őt jóakaratu semleges-ségéről biztosítja. Lehet, hogy a levél hamisítvány volt.

A felkelők kiűrik Nyugatmagyarországot

Bécs, nov. 4. Az Abend-irja: A nyugatmagyarországi front déli részéről ma az a hír érkezett, hogy a bandák ezen a területen állásaikat kiűrik és elvonulnak. Most még nem tudni, hogy ez az elvonulás nagyobb terjedelmű-e és hogy valóban a magyar kormány közelépésére vezetendő-e vissza. Az északi részen, amelyet Héjjas tart megszállva, folytonos jelei mutatkoznak annak, hogy a bandák a békés megegyezést óhajtják. Bruck előtt ismét megjelent Héjjasnak egy küldötte, aki az ellenféllel fegyverszüneti tárgyalásokat akart megindítani.

A nyugatmagyarországi népszavazás

Budapest, nov. 4. A nyugatmagyarországi népszavazás ügyében megkezdődött a Budapesten lakó soproniak és sopronvidékieknek összeírása a központi városházán.

A Sopronmegyei Kör a küszöbön álló nyugatmagyarországi népszavazással kapcsolatban felhívást intéz az országban szétszórta élő mindazokhoz a földiekhez, férfiakhoz és nőkhez egyaránt, akik Sopronban, Brennberghen, Fertőrákoson, Agfalván, Bánfalván, Harkán, Kópházán, Balfon, Bozon vagy Nagyezenken születtek, vagy pedig ezeken a helyeken illetőséggel bírnak és 1921 november 1-én 21. életévüket betöltötték, hogy személyi adataikat haladéktalanul jelentsék be, még pedig a Budapesten lakók személyesen a központi városházán, I. számú pavillon, I. emelet 43. szoba, délelőtt 9 órától délután 6 óráig november 4-től számított egy héten belül, a vidékiek pedig írásban Thirrina Gusztáv dr.-nak, a fővárosi statisztikai

hivatal igazgatójának (Budapest, IV. Szervita-tér 8.). Közzöljék egyúttal 21 éven felüli családtagjaik személyi adatait is, valamint azt is, vajon a népszavazás idején számíthatnak-e rokonaiknál lakásra és ellátásra. Az adatok bejelentésére azért van szükség, hogy gondoskodás történhessen a szavazásra jogosultaknak — anyagi megterheltesük nélkül — a népszavazás területére való szállításáról és ételmezéséről, valamint a szavazóbárca kiváltásáról.

Felhívás

A nyugatmagyarországi népszavazás kapcsán a Közzolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének elnöksége felhívja mindazokat a közzolgálati alkalmazottakat (vasutasokat is beleértve) kik Sopronban és a környékén levő kilenc községben születtek, vagy odaváló illetőségeik, továbbá azokat is, — ha nem is közzolgálati alkalmazottak — akiknek ott rokonságuk van, hol pár napra elhelyezkedhetnek, hogy a küszöbön álló népszavazás idejére térjenek Sopronba és tartózkodjanak ott, hogy a szavazáson résztvehessenek.

Egy darab magyar rög megtartásáról van szó, becsületbeli kötelessége tehát minden ott tartózkodási lehetőséggel bíró hazafinak, hogy a szavazás idejére Sopronba térjen és mindent kövessen el, hogy a kérdés javunkra döntessék el. A Közzolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége biztosítást nyert, hogy a vasutak az oda-és visszautazás tekintetében minden könnyítést meg fognak adni. Az utazási szándék VI. Andrassy-ut 73. I. em. 37. szám alatt jelentendő be.

Tizenkét évi fegyházra ítélték az ondódi férjgyilkos asszonyt

A debreceni törvényszék Nagy Kálmán dr. ítélőtáblai bíró elnöke alatt ma délelőtt érdekes, az oláh megszállás idejéből való bünpört tárgyalta. A vádlottat, egy jómódu ondódi gazdálkodó leányát, özvegy Sipos Mihálynét azzal vádolta az ügyészség, hogy 1919 február 19-én éjjel 12 óra és 2 óra között több fejszeapással meggyilkolta férjét. Siposné a gyilkosság után azt híresztelte, hogy 19-én éjjel három rabló oláh katona járt náluk. Férje a baltával védekezni akart, a rablók azonban kicsavarták kezéből a fejszét és agyonverték. A nemzeti hadsereg bevonulása után a tanyákon egyszerre sűrűsödött, hogy a rabló katonák történetiája csak mese, Siposné maga ölte meg az urát. A hír a csendőrséghez is eljutott. Szívós Sándor csendőrmester saját felelősségére nyomozást indított — igazság kiderítésére és pár nap alatt annyit terhelő adatot gyűjtött össze, hogy ez év február 9-én felelőségre vonhatta Siposné. Házukat tartott az ondódi tanyán, elkobozta a fejszét és a véres ágyneműt, a gyilkosság

bűnjelét, Siposné pedig Debrecenbe szállította. Az asszony a csendőrségen mindent bevallott. Elmondta, hogy rossz viszonyban élt az urával, aki állandóan verte és elkeseredésében követelte el a gyilkosságot. Vallomását pár nap múlva a vizsgálóbíró előtt is megismételte, a törvényszéki orvos előtt pedig a legnagyobb részletességgel beszélt el a történetet.

A mai főtárgyaláson Siposné taktikát változtatott. A törvényszékre meglepetésként hatott a tárgyalás elején tett kijelentése, hogy nem érzi bűnösnek magát. Az elnök kérdéseire elmondta, hogy beismerő vallomását kényszerből tette, a csendőrök fenyegetései és ültegei miatt. Férjét, akivel a legjobb viszonyban élt, valóban oláh katonának gyilkolták meg. Férje iránt való szeretetét legjobban az bizonyítja, hogy kisleánya és férje fényképét bevittette magához a börtönbe.

A tanukihallgatások során Siposné szülei, Csarnai András és Csarnai Andrásné megtagadták a tanuvallomást. Így a tanuk közül először Kerékgyártó Juliánna 18 éves leány tett val-

lómást. Elmondta, hogy Siposék korántsem éltek olyan jól, mint Siposné mondja. Sipos többször panaszkodott előtte, hogy felesége rosszul főz, rosszul bánik vele, érezteti vele, hogy szegény ember letére gazdag családba házasodott be.

Tóth András, a következő tanu, közel lakik Siposék tanyájához. A gyilkosság éjszakáján a közeli tanyákon nem jártak románok és emiatt nem tartja valószínűnek azt sem, hogy Siposéknál jártak. A románok ugyanis nemcsak egy helyre szoktak bemenni, ha rabló-közütra indultak. Siposné vallomása ellen szól az is, hogy a tanu kutyája nem ugatott akkor éjszaka, mint szokott, ha idegen jár a közeli tanyákon. Sipos különben neki állandóan panaszkodott, hogy felesége és ennek családja rosszul bánik vele, hogy ruháját és pénzét elveszik.

Szász Gyula és felesége vallomását, akik szerencsi lakosok és a tárgyaláson nem jelentek meg, felolvastatja a törvényszék. Elmondják a vizsgálóbíró előtt tett vallomásukban, hogy Siposéktól 300 lépésre fekvő tanyájukra a gyilkosság éjszakáján éjjelután 2 órakor átment Siposné apja, Csarnai András. Elmondta, hogy Sipost megölték az oláhok és kérte őket, hogy menjenek át. A tanyán látták Sipos ágyban fekvő véres holttestét. Feltűnt nekik, hogy Siposné nem sirt és különösnek találták, hogy kutyájuk nem ugatott. Emiatt nem is adtak hitelt a román rabló-históriának. Négy hónappal az eset után egyszer, amikor átmentek Siposnéhoz, hallották, hogy a pítvarban Siposné ezeket mondta anyjának: „Milyen jó, hogy az oláhokra süttöttük a dolgot.” Mikor beléptek, Siposné és Csarnainé másról kezdtek beszélni.

Gábor Jenő dr. védő a vallomások felolvasása után megjegyzi, hogy Szászék egy későbbi vallomásukban azt mondták, hogy Sipos és Siposné rosszul éltek. Arról értesült, hogy Szászék azért költöztek el Szerencsre, mert hamis vallomásuk miatt a lelkiismeret furdalta őket. A főtárgyaláson is emiatt nem jelentek meg. Kéri Szászék megidőzését és esküalatti kihallgatását.

A törvényszék a kérelmet elutasította, mire a védő semmi-ségi panaszt jelentett be.

Dancsi József és Dancsi Józsefné a következő tanu. Tanyájuk pár száz lépésnyire fekszik Siposék tanyájától. A kérdéses éjszakán rettentő kutyaugatást hallottak. Felkeltek és az ablakon kinézve egy embert láttak az uton menni, aki épen házuk előtt cigarettára gyújtott. Hogy katonaruhában volt-e, nem tudják.

Szívós Sándor nyugalmazott csendőrmester és Szabó Miklós csendőrmester a nyomozás lefolyásáról tesznek vallomást. A pletyka nyomán indultak el és csak a bizonyítékok összegyűjtése után hallgatták ki Siposné, aki kényszerítés nélkül, saját jószántából mindent bevallott. Elmondta, hogy rosszul élt az urával. A gyilkosság előtti délutánon is összeszólalkoztak. Este 7 órakor fekiüdtek

le. Férje 9 órakor felébredt és ismét veszekedni kezdett vele, majd háromszor arcul is ütötte. Meg volt róla győződve, hogy férje nem szereti, csak a pénzért él vele és elhatározta, hogy megöli férjét. Mécesst gyújtott, kiment a baltáért és Sipost, aki oldalra feküdt az ágyon, fejbeütötte. Sipos az ütés után arca fordult, mire még egyszer fejbe vágta. Ez a vágás Sipos koponyájába hatolt. Siposné — valómása szerint — ezután az ágyterítőben megtörölte a kezét és az izgalomtól elájult. Körülbelül két óráig feküdt eszméletlenül. Amikor magához tért, lement az istállóba, felhívta apját és átküldte Szászékhoz azzal a megbízással, hogy mondja el az oláh katonákról szóló mesét és hívja át Szászékot azzal, hogy nem mernek egyedül maradni a tanyán.

A tanúhallgatás után **Bod Kálmán** dr. kir. ügyész tartott nagyszabású vádbeszédet, melyben kérte, hogy a törvényszék házastárson elkövetett szándékos emberölés büntetésében mondja ki bűnösnek a vádlottat. **Gábor Jenő** dr. védő felmentést kért.

Az elnök délután 4 órakor hirdette ki az ítéletet, amelyben **házastárson szándékosan elkövetett emberölés büntetésében** mondta ki bűnösnek Siposné és **tizenkét évi fegyházra** ítélte. A törvényszék enyhítő körülmény gyanánt mérlegelte Siposné büntetlen előéletét, ideggyöngeségét, amely a törvényszéki orvos szakvéleménye szerint némileg korlátozza akaratelhátározását, súlyosbító körülménynek tekintette azonban azt a kegyetlenséget, amellyel a büntetést végrehajtotta.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a védő és a vádlott a bűnösség megállapítása miatt felebbeztek.

KITÜNDŐ FÉRFI FEHÉRNEMŰEK FRANK EDÉNÉL.

Minisztertanács

Budapest, nov. 4. A kormány tagjai ma este fél 6 órakor minisztertanácsra gyűltek össze gróf Bethlen István miniszterelnök elnöke alatt. A minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott.

A baranyai csonka kerületek

A kisczardapárt képviselői körében az a tervezet merült fel, hogy a kiegészült csonka baranyai kerületek képviselői ne mondjanak le mandátumaikról. Erre vonatkozólag a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjával már megbeszéléseket folytattak, amelyekben az a vélemény alakult ki, hogy a választópolgárokat nem lehet egészen megfosztani attól a lehetőségétől, hogy politikai véleményüknek a választás útján kifejezést ne adhassanak. Erről annyival kevésbé lehet szó, mert a tiszántúli kiürítés után az ottani kiegészült csonka kerületek képviselői tényleg lemondtak és magukat új választásnak vetették alá. Tehát a baranyai csonka kerületek képviselőinek is le kell mondaniuk és e kerületekben új választást kell elrendelni.

Horvát-Sanovics újra beismerte, hogy ő lötte agyon Tisza Istvánt

Budapesti tudósítónk jelenti: Glants Marcel dr. Zombornál engedély nélkül akarta át lépni a nyáron a határt. A szerbek elfogták és 30 napi fegyházra ítélték. A büntetést a zombori ügyészség fegyházában töltötte, ahol egy séta alkalmával találkozott Horvát-Sanovicsal, aki kijelentette előtte, hogy Tiszára

ő lött rá és el is találta. A gyilkosságban sem Fényesnek, sem Friedrichnek, sem Kérinek része nincs.

Glants most Budapestre érkezett és jelentkezett a budapesti törvényszéknél, ahol jegyzőkönyvbe mondta Horvát-Sanovicsnak a börtönben tett kijelentését.

Az egyetemi tanárok lakást kapnak

Módosítják a kislakások építési tervét

A polgármesteri hivatalhoz ma érkezett le a kereskedelemügyi miniszternek az egyetemi tanárok lakásainak felépítéséről intézkedő leirata. A kereskedelemügyi miniszter úgy oldja meg a 18 egyetemi tanári lakás felépítésének problémáját, hogy csökkenti a felépítendő kislakások számát és az így nyert összegből 4 és fél milliót a tanári lakások felépítésére fordítja. Mivel azonban a 18 lakás felépítése 10 millió 800,000 kronába kerül, a fennmaradó 6 millió 300,000 koronás hiányt úgy fedezi a kereskedelemügyi miniszter, hogy 3,500,000 koronát kölcsön ad a kultuszminiszteriumnak, amely a tanári lakások felépítéséről gondoskodik, 2,800,000 koronát pedig egy bankszindikátus útján Debrecen város részére szerez meg kölcsönként, hogy a város ennyivel járuljon hozzá az építkezéshez. Ennek ellenében a lakbérek Debrecen városát illetik és a 2,800,000 koronás kölcsön törlesztésére fordítandók.

Az egyetemi tanárok által fizetendő bérösszeg eléggé jelentékeny lesz. Egy-egy lakás után 17,500 korona bért irányzott elő a kereskedelemügyi miniszter. A háromszobás és minden szükséges mellékhelyiségekkel ellátott lakások Korb Flóris műépítész tervei szerint készülnek. Egy-egy villaszerű házban 2 háromszobás lakás lesz. Mind a 18 lakás az egyetem közvetlen közelében épül. Stílusuk összhangban lesz az egyetemi épületek építészeti stílusával s így mintegy keretet adnak az egyetemnek.

Az épületek tulajdonjoga a kultuskormányé, a bér azonban, mint fentebb jeleztük, a várost illeti. A kultuskormány a tanároktól, amikor a lakásokat átadja, hosszú lejáratu szerződést irat alá.

A kislakások száma az elvett 4 és fél millió összeg arányában kevesbbedik meg. A tervezett 88 kétszobás kislakásból csak 68-at, a 34 egyszobakonyhás lakásból pedig 26-ot építenek fel. Ha azonban a kultuskormány megtéríti a most elvett 4 és fél milliót, visszafizeti a kereskedelemügyi miniszter-től kapott 3,500,000 koronát, a mire a jövő évi költségvetésben alkalma nyílik, akkor most a többi kislakás felépítését is elrendeli a kereskedelemügyi miniszter.

Egyben kinevezte a kereskedelemügyi miniszter a kislaká-

sok helyi építető bizottságát is. A bizottság tagjai a miniszter rendelkezése szerint: a mindenkori főispán, mint elnök, a polgármester, mint alelnök, az államépítészeti hivatal főnöke, a pénzügyigazgató, a városi tisztifőügyész és a főszámvevő, mint tagok. A bizottság jegyzőjét a polgármester nevezi ki.

Nemzetközi aranytartalékbank 1 milliard dollár biztosítási alappal

Brüsszel, nov. 4. **Vanderlip** a Belga Távirati Iroda munkatársa előtt kifejtette az **aranytartalékbank** felállítására vonatkozó tervezetét, amellyel pénzügyileg meg akarja menteni Középeurópa népeit. Ez a bank **1 milliard dollár biztosítási alappal** rendelkezne és módjában volna több milliard nemzetközi jegy kibocsátására, amely jegeket okvetlenül jóknak tekintenek és amelyek iránt bizalommal viseltetnének az Egyesült Államokban is. Ez által a nemzeti államok bankjegyforgalma fokról-fokra csökkenne.

A magyar-amerikai béke

Budapest, nov. 4. Az amerikai Egyesült Államokkal 1921 augusztus 29-én Budapesten kötött békeszerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot tegnap nyújtotta be a külügyminiszter a Háznak. A törvényjavaslat 1. §-a az amerikai Egyesült Államokkal folyó évi ugusztus hó 29-én kötött békeszerződést a magyar állam törvényei közé iktatja.

Olcsó libaaprólék

40 korona kilója,
libahus 60 korona
HIRSCH SALAMONNÁL,
Simouffy-utca 27. sz. alatt

MEGNYILT!!

az Appoló divatárúház

Piacz-utca 67.
Megyeházavai szemben. — Az összes női divat újdonságok, férfi és női ruhaszövetek, teheneműek, kész női kelengyék — legszebb kézimunkával, - kötött kabátok és garnitúrák a legolcsóbb szabott árak mellett kaphatók!

MEGNYILT!!

Dollár = 1000 korona

Zürichi zárlat: 0.55

Budapest, nov. 4.

Értéktőzsde: A dollár árugrása jellemezte ma a tőzsde mai egész menetét. Méreteiben is óriási kiterjedésű üzleti forgalom mellett igen nagy üzleteket bonyolítottak le ug-rásszerűen emelkedő árak mellett. A legjobban elhanyagolt értékeket is 100 koronával a tegnapi árfolyamok felett jegyezték az első kitésekkor már. Ez az árnyereség a tőzsdeidő további folyamán csak fokozódott. Mindenki venni akart, tekintet nélkül arra, hogy ma rendezési nap van, a mikor a papirokat át is kell venni. Árak:

Magyar Hitel 1990—2040, Osztrák Hitel 930—1000, Jelzálogbank 225—20, Leszámitoló 785—65, Hazai bank 665, Angol-magyar 770—95, Magyarolasz 350—55, Keresk. bank 7450, Ált. takarékp. 980—1000, Pesti hazai 24250—750, Borsod-Misk. 4800—600, Concordia 4300—400, Bpesti gőzm. 7200—50, Gizella 2600—475, Hungária 3000—150, Viktória 13800—500, Bánya és kohó 6000—5850, Ált. köszén 11650—12000, Salgó 6850—925, Urikányi 7350—800, Ganz-Danub. 38000—40000, Ganz-vill. 6700—7000, Rima 2825—900, M. Acél 3200—400, Schlick 1450—385, Lipták 590—605, Láng 1500—30, Brassói 4800—950, Hazai faterm. 5500—750, Nasici 24700—23900, Országos faterm. 1450—515, Lichtig 960—10, Klotild 3375—850, Karton 3000—200, Izzó 5925—6100, Papir 3900—4000, Spódium 3400—275, Cukor 19700—20100, Lámpa 3550—700, Östermelő 950—1050, Gummi 3800—4050, Telefon 4950—5050, Adria 10500—11000, Atlantica 7300—6850, Közuti 1120—90, Déli vasut 1540—690, Levante 8300—500, Államvasut 4075—3950, Trust 2575—475.

A valutapiac az üzleti forgalom eddig nem látott méreteket öltött és az 55-ös zürichi árfolyás hatása alatt az áreltolódás óriási méretekben jelentkezett. Árak:

Napoleon 2750—2995, Font 3925, Dollár 935—1000, Francia frank 72—75.50, Márka 4.60—4.82, Lira 38.75—39.50, Romanov 38—33, Lei 5.25—5.50, Sokol 8.90—9.50, Svájci frank 172.75—182, Kor.-dinár 10.40—10.90, Bécsi 19—18, Lengyel márka 28.50—24.75.

Az utótőzsde erős forgalmu volt. Napoleon 2880, szokol 916, lengyel márka 25, dollár 965—967, osztrák ezres 18, tizezres 17 és fél, márka 472—476, lei 530, ezüstkorona 34. Az értékpiacon Rima 3050, Államvasut 4250, Salgó 2050, Osztrák hitel 980, Orsz. Fa 1520-as árak mellett kelt.

Zürichi devizák

Zürich, nov. 4. (Zárlat.) Budapest 0.55, Bécs 0.17, Osztr. bélyegzett 0.12, Berlin 2.32 és fél, Newyork 537, Milano 21.70, Prága 5.15, Zágráb 1.65, Bukarest 2.85, Varsó 0.18, Hollandia 185, London 21.14, Páris 39.50.

Terménytőzsde

A forgalom igen szűk keretek között mozgott. Az értékpapirtőzsdén kifejlődött hatalmas hossz-irányzat minden érdeklődést magára vont. Vásárlások csak a napi szükséglet kielégítésére vonatkoznak. A vásárlók között leginkább a vidéki malmok szerepeltek és a kormány is vásárolt néhány tétel kenyérmagvat az ellátatlanok számára. A zab budapesti ára ismét emelkedett. A vetőmagpiac teljesen elhanyagolt. A liszt és őrlemények piacon csak korpában történt kötés.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2275—325, fehérmegyei és pestmegyei 2265—315, rozs 1650—675, takarmány árpa 1750—800, sörárpa 1850—900, köles 1650—750, zab 1650—680, tengeri 1950—2000, repce 31—32, korpá 960—980.

Előfordult kötések: Buza 10 vagon 2300 ab állomás, öt vagon 2325 budapesti paritással, 5 vagon 2325 ab állomás, két vagon 2300 budapesti paritással, rozs 2 vagon 1675 ab állomás, egy vagon 1675 ab állomás, Tengeri új 2000 ab állomás, csöves tengeri 1500 budapesti paritással, korpá 1030 novemberre Budapestról.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindenféle nagyságban és kivitelben kaphatók a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében. — Nyomatványok a legizlesebb kivitelben 24 óra alatt készülnek. Telefon 54.

HIREK

— **Vasárnapi istentisztelet** a ref. templomokban; a Nagytemplomban: délelőtt 10 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 5 órakor Papp Kálmán teológus; a Kistemplomban: délelőtt 9 órakor Révész Sándor s.-lelkész, délelőtt 11 órakor Gábor András s.-lelkész, délután 2 órakor Gábor András s.-lelkész; a Kosuth-utcai templomban: délelőtt 10 órakor Mezei Béla vallásitanító-lelkész, délután 5 órakor Kustár Dániel hitoktató-lelkész; az Árpád-téri templomban: délelőtt 10 órakor Varga Jenő s.-lelkész, délután 2 órakor Kiss Andor s.-lelkész; az ispotályi templomban: délelőtt 10 órakor dr. Révész Imre lelkész, délután 2 órakor Varga Jenő s.-lelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor Nagy István vallásitanító-lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele délután fél 4 órakor, Egyház-tér 17. sz. ref. egyház tanástermé.

— **Imre Sándor államtitkár Debrecenben.** A debreceni tanügyi körök illusztris vendége, Imre Sándor vallás- és közoktatásügyi államtitkár tegnap és ma látogatást tett a helybeli iskolákban s a járvány miatt bezárt intézetek tanárkarait megbeszélésre hívta össze. Közben látogatásokat tett Baltazár Dezső dr. püspöknél, Lindenberger prépostnál, Miskolczy Lajos és Szomjas Gusztáv főispánoknál, Csóka Sámuel polgármesterhelyettesnél, Dóczy Imre dr. egyházkerületi főfelügyelőnél. Ma délután megtekintette az egyetemi építkezéseket. Az államtitkár holnap reggel utazik vissza Budapestre.

— **Házasság.** Lindenfeld Böske (Esztár) és Faragó Zoltán (Berettyóújfalú) holnap, vasárnap d. u. 3 órakor tartják esküvőjüket Hatvan-utca 33. sz. alatt, melyre rokonaikat és jó barátait ezuton is meghívják.

— **Békés- és Hajdúvármegye a debreceni egyetem diákjaiért.** Békésvármegye törvényhatósági bizottsága október hó 15-én 100,000 koronás alapítványt szavazott meg a debreceni egyetemi diáksegély-akció céljaira. Hajdúvármegye területén szeptember 30-iki törvényhatósági bizottsági gyűlése, a vármegye területén szép eredménnyel folyt gyűjtés kiegészítése képen 5000 korona segélyt ajánlott fel ugyanazon célra.

— **Vendégszónoklat a Deák Ferenc-utcai izr. templomban.** Dr. Schmelczér Izsák, a pesti hitközség egyik rabbija szombaton délelőtt vendégszónoklatot tart.

— **Fűszerkiskereskedők és szatócok** f. hó 6-án, vasárnap délután fél 3 órakor a kereskedelmi és iparkamara tanácskozótermében (Deák Ferenc-utca) értekezletet tartanak. Az értekezlet tárgyai: A forgalmi adó és az erre vonatkozó miniszteri rendeletek, valamint a követendő eljárás ismertetése. A vasárnapi munkaszünet és az üzletek zárójának kérdése. Saját érdekében mindenki pontosan jelenjen meg.

— **Zavargások Jeruzsálemben.** Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Hivatalos jelentés megerősíti, hogy **Jeruzsálemben zavargások történtek ki.** A jelentés szerint a rendőrség szerdán délelőtt a jaffai országúton kisebb **rablóbandát** kergetett szét, a banda azonban utólag összeverődött és támadást intézett a zsidó városrész ellen. Az arabok és a zsidó negyed lakosai között lövöldözésre került a sor. Egy helyen bombát is dobtak. Négy zsidót és egy arabot megöltek, 14 megsebesült, több embert elfogtak.

— **Öngyilkos csizmadiamester.** Kozma János 60 éves csizmadiamester ma délelőtt Kut-u. 5. számú lakásán cukarspárgával az ajtószarkára felakasztotta magát. A házbeliak vallomása szerint 9 órakor bezárkózott és csak 1 órakor, amikor ebédelni hívták, vették észre, hogy az öreg csizmadiamester öngyilkosságot követett el. Felesége a szanatóriumban fekszik, ő maga pedig beteg volt és valószínűleg ezek felett érzett bánatában lett öngyilkos. A rendőrségről Roncsik Tibor dr. rendőrkapitány és Vargha Emil dr. tb. tisztifőorvos szálltak ki a helyszínre és vizsgálták meg az öngyilkosság körülményeit.

— **Iroda áthelyezés.** Tisztelettel hozzuk t. üzletfeleink b. tudomására, hogy irodánkat és pincénket Hatvan-utca 37. sz. alá helyeztük át. **Friedländer Testvérek** bornyagykereskedők. Telefon 10—34.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyam** november 10-én kezdi meg előadásait. A belépő-jegyek árát a bizottság úgy szabta meg, hogy a tudomány kincseit mindenki számára hozzáférhetővé tegye. Eszerint a jegyek ára: 1 előadásra 10 K., 4 előadásból álló tanfolyamra 40 K., az összes előadásokra 180 K. Tisztviselők és munkások még ezeknek az olcsó áraknak is csak egy kis töredékét fizetik: egy előadásra 3 koronát, egy tanfolyamra 10 koronát, az egész ciklusra 45 koronát, egyetemi hallgatók 2, 5 koronát, illetőleg 25 koronát. Jegyek kaphatók: Méliusznál, Csáthynál és az egyetemi jogkari dékáni hivatalában, (Kollégium I. emelet, bejárat a Csokonai-szobor felől.) Kedvezményes jegyek kiadása, csoportos (testületi, szakszervezeti) jelentkezés is csak itt történik. Sorozatos előadásokat tartanak többek között: dr. Tankó Béla: (Bevezetés a Divina Comédiába), dr. R. Kiss István: (Az erdélyi fejedelemség és Magyarország egy-egy-ge), dr. Milleker Rezső: (A föld és az élet története), dr. Hankiss János: (A regény). — Aktuális kérdéseket tárgyaló önálló előadások: Dr. Varga Zsigmond: A magyar műveltség újabb felfedezett ősi elemei (nov. 13., vasárnap d. e.), dr. Hankiss János: Színház és erkölcs (nov. 20.), dr. R. Kiss István: A honfoglalás és a székelység (nov. 27.), dr. Milleker Rezső: Az új térkép (dec. 4.), dr. B. Kun József: Az ideiglenes magyar alkotmány (dec. 11.). Részletes műsorról a plakátok és a N. F. T. bizottsága (Kollégium, jogkari dékáni hivatal), szolgálnak.

— **Lopás egy szanatóriumban.** A Belvárosi Szanatórium ma jelentette a rendőrségen, hogy tegnap késő este egy férfi és egy nő, akiknek neve az igazgatóság előtt ismeretlen és akik egész nap a szanatórium körül ólálkodtak, mintegy 15000 korona értékű szőnyeget és ágyneműt loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást. — **Reuma,** csusz, köszvény és zsába legbiztosabb gyógymódja, ha **iszapkurát** használ a **Margit-fürdőben.**

— **Korpakiosztás.** A m. kir. földművelésügyi miniszter ur a város kis állattartó lakosai számára korpát utalt ki. A korpautalványokat a közéletmezési ügyosztály lisztosztálya fogja kiosztani november hó 9-től. A korpát csak kis állattartók a saját részükre hizlalt disznók részére rendőri bejelentőlap és a disznó marhalevelének bemutatása mellett igényelhetik. A korpa ára mm.-ként 820 korona, zsák nélkül. Debrecen, 1921 november 4. Közéletmezési ügyosztály.

— **Uj iparendedélyek.** A városi tanács a következő új iparendedélyeket adta ki: Fischer Jakab és társa látszerész 100, Loós Zs. Sáríka és Geiger Emilné női szabó 300, Békési János bérkocsis 500, Kozma Gábor 100, Fenyves Izidor fűszer, gyarmatáru ügy-nökség és bizományi üzlet 1000, Klein Borek rőtös, maradék és zsákkereskedés 1000, Schwartz Adorján papír és írószerkeskedés 1000, Weisz Vilmos szatóc 300, Kovács Lászlóné kiűző 300, Kiss János gőzeséplési vállalat 2000, Varga János utcai villanyos hirdetői vállalat 1000, Deutsch Ignác szabó 300, Grünwald Lajos cipő és felszerelési cikkek kereskedése 2000, Szapanos Andrásné csemege, cukorka és élelmiszerkereskedés 500, Kovácsik József rőtös, rővidáru, acéláru, paprika, fakánál kereskedés 500, özv. Weisz Sámuelné szatóc 300, Iván József gyümölcs és főzelékkereskedés 1000, Kovács Elek terménykereskedés 500, Benjámin István utcai villanyos hirdető fiókvállalat 1000, Horovitz Bella kézimunka és fehérműi kereskedés 500, Kaszonyi Józsefné zsidóárú 300, Tóth János hentes 500, Nagy József csizmadiá 200, Kardos Béla termény, burgonya és hüvelyesek kereskedése 1000 koronáért.

FELDHEIM és WEISZ
olesó és jó
szövetek
kizárólagos raktára
PIACZ-UTCA 73. SZ.

ACINQ.

— Regény. —

Írta: SZEKULA JENŐ.

Nem akarok fátyolt borítani a történetekre. De el kell árulnom valamit, amit eddig talán az uralkodók iránt érzett kötelel tiszteletből elhallgattam.

Róma császára ez időben Pertinax volt. Igénytelen öreg ur, aki régen, virágtalan ifjúságában, mint a grammatika tanára kezdte el pályáját, majd katonatiszt lett, míg egy kietlen éjszakán, mikor a zsarnok Commudust legyilkolták, a lázongó testőrkatonák őt, Pertinax Publius Herviust, a kiérdemült tanárt, az igénytelen katonatisztet kiáltották ki a világ urává.

De született nyárspolgár volt s rövid uralkodása alatt, míg őt is szégyenletesen ki nem végezték, mint zsarnok elődjeit, terhére volt az a rengeteg hatalom, amibe annyi sors-társa beleőrült.

S amellet késő vénségére sóvárgott szerelmi kalandok után.

Férfikora egzotikus csatamezőkön virágozott el, táborúzek mellett, rideg és katonás fejelemben és most kárpótolni akarta magát. A szerelem ugyan nem került volna sokba

neki, a világ urának, aki mint valami Isten őt a népek képzeletében és a kerek föld minden lánya leborult volna egy intésére.

De őt épen ez feszélyezte. Nem vágyott azokra a nőkre, akik reszketve engedelmességeknek és legjobb esetben is csak tettetett szerelmet adhatnak cserébe kincseiért. Vágyódott a szabad élvezet után. Élni szeretett volna tovább, mint valami közönséges nyárspolgár, akit megcsalnak, kigunyolnak, néha meg is vernék a szeretőik. Fárastotta az örök rózsáillat és vágyódott a tövisék után.

Künn az etruszk negyedben, Róma hirhedt városrészében, ahol az istennő arany-öves lányai lakoztak, ekkor tünt fel egy Szilenusz nevű kereskedő, aki valósággal az alkonyat tündereinek kedvencévé nőtte ki magát, mert gazdagon meg szotta ajándékozni a lányokat.

Szilenusz pedig nem volt más, mint Róma is-eni fejedelme, a kerek föld ura, akinek még életében templomot emeltek. Később a sors összehozta Nannóval, de ismeretlen voltát itt is szigorúan megőrizte. A lány sohasem sejtette, hogy a libiai kereskedő, aki valósággal feléledt, ha kicsiny kezével összepofozta, micsoda hatalmas ur.

De még Veraniusz sem sejtette.

A vetélytársát egyszerűen kidobatta a házból és fényes nappal rabszolgákkal kergette végig az uton Róma császárat, a világ fejedelmét!

Mindezt el kellett árulnom, hogy a történetet megvilágítsa, tekintet nélkül az uralkodók iránt érzett kötelel tiszteletre.

Veraniuszt három hónap múlva száműzték Rómából. Sohasem tudta meg, hogy a császár mért haragszik rá. Azt hitte, hogy talán valamelyik vigjátékában célzást látott maga ellen.

A könyveit nyilvánosan elégették és még a Nanno-verseket sem szavalták többé soha.

— Egy istent száműzték körünkben — mondották egy éjszakán egy kis irodalmi társaságban, ahol Veraniuszt különösen tisztelték.

Nagy ezüstvedrekből vörös bort ittak a tiszteletére. Ez volt a bucsuzató áldomás.

A kék olajfák a Tiberisz virágos partján sirva lengtek sötét lombjukat.

Kevesebb van Rómában egy istennel!

(Folyt. köv.)

Női

a le

PIAG-

9.

FEST.

PIA

— Cipésmesteri továbbképző tanfolyam kezdődik november hó 6-án a helybeli szakiskolán, délelőtt 10 órakor, Széplaky József szakelőadó vezetésével.

— Menekültek segélye. Osváth János dr. békéscsabai ügyvéd, menekültügyi biztos Debrecen városához azt a kérést intézte, hogy a jövő évi költségvetésbe 350.000 koronát vegyen fel menekültek segélyezésére. Hivatkozik arra, hogy akciója nyomán Hajdumegye községei és városai mind megajánlották a segélyeket, így Hajduböszörmény 10.000, Hajdúnánás 50.000 koronát. A tanács megállapította, hogy Debrecennek nincs módjában ilyen segély megajánlása, annál kevésbé, mert a város már eddig is anyagi erején felül támogatta a menekülteket szükséglátsók építésével, készpénzzel és kedvezményes tűzifával.

— Varrógépek, irógépek, orvosi műszerek, National-kaszák, minden mechanikai dolgokat szakszerűen javítanak Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

— Valódi Pichler-kalapok divatszínekben megérkeztek Frank Imrénél, Piac 43.

— Brilliansért, aranyért és ezüstért magas árat fizet Weisz aranyműves és ékszerész, Püspöki palota.

— Fülöp nővérek női divattermében, Péterfia 14., angol és francia kosztümök elsőrendű kivitelben készülnek.

— Angol és francia kosztümöket készít elsőrangú munkával Grünfeld S. Péterfia-utca 19.

— Gyász- és színehagyott ruhákat kifogástalanul fest, tisztít Koncz, Debrecen, Arany János-utca 10.

— Naponta friss virstli Paneth szalámigyár lerakatában, Piac-utca 19. Telefon 712.

— Menyasszonyi képek, család, csoport és gyermekfelvételek izléses beállításban, legfinomabb kivitelben készülnek Liener Béla fényképésznél, Csapó-utca 1. sz. Műterem állandóan fitte van.

— Varrógépek érkeztek: Centrál-bobbin, karikahajós, körhajós és cipész-gépek Molnár Testvérekhez, Egyház-tér. Telefon 727.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda hírei:

Szombaton C) bérletben A kis kadét kerül színre. Helvey Erzsé, ki betegségéből felépült, Kati szerepében ismét feledhetetlen és kedves estét szerez a közönségnek. A darab többi szereplői Mátray, Vizváry és Göndör szintén a legjobbat adják szerepeikben.

Mackó ur kalandjai, mese, felnőttek és gyermekek részére, bemutatja ma a Vígyszínház-mozgó. 3-tól 5-ig ifjúsági előadás iskolai tanulók részére 5 kor, belépődíjjal. Minden tanuló a pénztárnál válthat jegyet. 5-7 és 9 órakor rendes hely-árak.

Ha gondját felejtteni akarja, nézze meg a „Mackó ur kalandjait” a Vígyszínház-mozgóban.

Új szücsmunkát, alakítást és javítást
a legújabb divat szerint és a legolcsóbb ár mellett elvállalok.

ADLER JENŐ
szücsmester
Piac-u. 30. és Széchenyi u. 40.

WEISZ FERENC
asztalosmester

Margit-fürdőtelep. Bejárat a Bárczy- és Fürdő-utcán is. Margit-fürdő és o István-malom közl. o

10-89 TELEFON 10-89
Készít:

Műbutorokat, egyszerű butorokat. ooo

KÜLÖNLEGES és egyszerű zománcozott és festett butorokat.

Üzlet- és iroda-berendezéseket, valamint e szakbavágo mindennemű munkálatokat. ooo

Fényezett halászbak raktáron.

Weiszberger Mihály
Széchenyi- Soltőr-
utca 27. iskolája.
Autóbilok,
motorok
javító műhelye

GYŐZŐDJÖM MEG!

Brilliansért, aranyért
a legmagasabb árt fizetem.

GRITSCH ékszerkereskedő
Verbőczy-u. 2. sz. (Szarkamara.)

Modern, villanyerőre berendezett kocsigyáramban
a legkényesebb izléseket is módomban van kielégíteni. Új kocsikból állandó raktár. Megrendeléseket elfogadok. Ocskákát becserelek és veszek. Javításokat elvállalok.

NEULÄNDER kocsigyára
Debrecen, Erzsébet-u. 28.
Telefonszám 11-47.

SALAMANDER
CIPÓTÁRSASÁG

Európa legnagyobb cipőgyárának debreczeni fiók üzlete

a legközelebbi napokban nyílik meg

Piac-u. 32. sz. alatt
Telefon: 40-40.

Száraz és import **tűzifa**

vagontételekben — azonnali szállításra megrendelhető :: ::

KEMÉNY fatelepén
Pest-utca 2. sz.
Alföldi közraktár.
Telefon: 13-95.

Átmeneti keztyük

legnagyobb választékban **Schön Sándornál**
DEBRECZEN, Piac-utca 14. sz., Csapó-utca sarok

Autófuvarozási vállalat

Biztos járatu luxus autóink a nap bármely órájában, éjjel is a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. - Ipartelepünkön mindennemű gépek javítását és autogén hegesztését eszközölünk

VÉRTESY TESTVÉREK
HATVAN-UTCA 53. TELEFON INTERURBÁN 934.

!! MEGJELENT !!

az annyira kedvelt és or-
::: szagosan elterjedt :::

Magyar Naptár

Igen bő tartalma és minden hasznos tudnivaló, miniszterium által az 1922. évre érvényes pontos vásári rész igen keresetté teszi a **MAGYAR NAPTÁRT**. Ára 35 korona. Kapható kiadói hivatalunkban és kihordó asszonyainknál, valamint minden könyvkereskedésben :: ::

HEISZNÁL, SIMONFFY-U. 13.

1 kg. libabús 60 K
1 kg. aprólek 40 K

OLAJMALOM!

Mindennemű **OLAJOS MAGVAT**
igen előnyös feltételek mellett feldolgozásra elfogadjuk.

HAJDUMEGYEI VAS-ÖNTÖDE és GEPGYÁR
Ujvárosi ut 5. Telefon 1401.

Az őszi szezonra vigye boáját, szőrméjét, bőrkabátját a Központi kelmefestő és vegytisztító intézetbe

VARGA UTCA 1., hol tartósan és szakértelemmel felelősség mellett ujonnan festik. Férfi, női kelmék és ruhánmük mindeca színben legszebben festetnek. oooooo

KÖRTE CIPŐKREM

KÖRTE CIPŐKREM
elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egység-áruság **FLEISCHER MÓR**.
Központi iroda Debrecen, Hatvan-u. 38

Női és férfikalapokat
a **legszebben 3 nap alatt csak a**
PIAC-UTCA

FEST, VASAL ÉS ALAKITÓ!
PIAC-UTCA 9. SZÁM. TELEFON 153.

